

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**
Број: Кж-28/05
Бања Лука, 26.4.2005. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Димитријевић Војислава, као председника вијећа, те Бужанин Обрена и Микеш Горане, као чланова вијећа, уз учешће записничара Трифковић Мире, у кривичном предмету против оптуженог М.П., због кривичног дјела убиство у покушају у прекорачењу нужне одбране из члана 127. став 1. у вези са чланом 20., те у вези члана 11. став 3. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама Окружног тужиоца у Бањој Луци и браниоца оптуженог, адвоката Р.М.Д. из Б.Л., изјављених против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број К-27/03 од 29.11.2004. године, након одржане јавне сједнице вијећа у присуству Републичког тужиоца Н.В. и браниоца оптуженог, адвоката Р.М.Д. из Б.Л., а одуственности уредно обавјештеног оптуженог, дана 26.4.2005. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се као неосноване, жалбе Окружног тужиоца у Бањој Луци и браниоца оптуженог М.П., те се потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број К-27/03 од 29.11.2004. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број К-27/03 од 29.11.2004. године оглашен је кривим М.П., због кривичног дјела убиство у покушају у прекорачењу нужне одбране из члана 127. став 1. у вези са чланом 20., те у вези члана 11. став 3. Кривичног законика Републике Српске и осуђен на казну затвора у трајању од четири мјесеца, у коју казну му је урачунато вријеме проведено у притвору од 20.3. до 20.5.2003. године. Оптуженом је одузет нож на преклапање дужине сјечина 10 цм и ширине 3 цм као предмет употребиљен за извршење кривичног дјела, а обавезан је да плати трошкове кривичног поступка у износу од 835,00 КМ, док је оштећени са имовинско-правним захтјевом упућен на парницу.

Против те пресуде жалбу су благовремено изјавили Окружни тужилац у Бањој Луци због одлуке о кривичној санкцији с приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженом изрекне казна затвора у дужем трајању, те бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде одредаба кривичног закона и погрешно утврђеног чињеничног стања, с приједлогом да се првостепена пресуда преиначи тако што ће се оптужени ослободити кривичне одговорности.

На жалбу Окружног тужиоца, бранилац оптуженог је доставио одговор у коме предлаже да се та жалба одбије као неоснована, док на жалбу браниоца оптуженог одговор није поднесен.

На сједници другостепеног вијећа овог суда Републички тужилац је остао код изјављене жалбе Окружног тужиоца у Бањој Луци и приједлога у тој жалби, а бранилац оптуженог је такође остао код изјављене жалбе и одговора на жалбу Окружног тужиоца

с приједлогом да се одбије жалба тужиоца као неоснована, а жалба браниоца оптуженог уважи.

Испитујући првостепену пресуду на основу одредбе члана 312. ЗКП-а, у оном дијелу у којем се жалбама побија, те поводом жалбе браниоца оптуженог у смислу одредбе члана 314. ЗКП-а, овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Неоснована је тврдња жалбе браниоца оптуженог о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка з) ЗКП-а у поступку доношења побијане пресуде.

Наиме, становиште жалбе о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка наведеног облика која се огледа у заснивању пресуде на незаконито прибављеним доказима, почива на тези да су незаконити докази (фотодокументација ножа и налаз о извршеној анализи крви) прибављени у току истраге, већ самим тим што су ти докази обезбјеђени према правилима ранијег Закона о кривичном поступку, а поступак по оптужници проведен према Закону о кривичном поступку који је ступио на снагу 1.7.2003. године («Службени гласник РС», број 50/03 од 27.6.2003. године). Наведено становиште жалбе није правилно, нити се на истом може основано темељити тврдња о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка. Ово из разлога што се законитост прибављања доказа цијени према правилима процесног закона који је важио у вријеме када су ти докази обезбјеђени, уз услов да су одредбе тог закона конзистентне са Уставом и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, која је инкорпорирана у Устав Босне и Херцеговине као његов саставни дио, и која има приоритет у примјени у односу на све законе. Жалба не конкретизује процесне неправилности у погледу прибављања тих доказа, усљед којих они не би били правно ваљани, па је у недостатку приговора таквог карактера, неодржива тврдња жалбе о незаконитости наведених доказа, само због чињенице што су ти докази обезбјеђени по правилима процесног закона који на другачији начин регулише прибављање доказа у истрази (с аспекта процесних субјеката и процедуре) у односу на процесни закон, који је у међувремену ступио на снагу и по коме је у овом предмету проведен поступак након подизања оптужнице, а у складу са одредбом члана 442. став 1. у вези са ставом 3. истог члана Закона о кривичном поступку.

Немају основа ни замјерке ове жалбе које се заснивају на тврдњи о мањкавости чињеничне основе пресуде у облику погрешно утврђеног чињеничног стања, због погрешне оцјене доказа, која је, по становишту жалбе, резултирала погрешним закључком првостепене пресуде о прекорачењу граница нужне одбране, као чињенице од одлучног значаја за постојање кривичног дјела у радњама оптуженог, за које је оглашен кривим том пресудом. Ово из разлога што чињенице утврђене на главном претресу о околностима под којима је дјело извршено, кроз брижљиву садржајну оцјену доказа од стране првостепеног суда, представљају поуздану основу за закључак тог суда да је оптужени при извршењу дјела прекорачио мјеру одбране која је била неопходна за успјешно одбијање противправног напада оштећеног. За такав закључак суд је дао детаљне, логичне и увјерљиве разлоге, које као мјеродавно образложење прихвата и овај суд у цијелости. Из датих разлога у образложењу произлази да се при утврђивању интензитета и адекватности одбране и напада првостепени суд није искључиво руководио употребљеним средством напада и средством одбране него према свим осталим околностима које прате извршење дјела, укључујући и однос физичке снаге између оптуженог и оштећеног, па се не може основано приговорити правилности приступа у оцјени доказа, који жалба браниоца доводи у питање.

Утврдивши да је оптужени прекорачио границе нужне одбране, првостепени суд правилно закључује, на основу проведених доказа, да је то

прекорачење учињено у стању јаке раздражености оптуженог у које стање је доведен нападом од стране оштећеног. На тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични закон када су радње оптуженог критичног догађаја оквалификоване као покушај кривичног дјела убиства у прекорачењу граница нужне одбране из члана 127. став 1. у вези са чланом 20. те у вези са чланом 11. став 3. Кривичног законика Републике Српске, па тиме ни овом жалбеном основу, о погрешној примјени Кривичног закона, нема мјеста.

Одлуку о казни овај суд је испитао у вези са приговорима жалбе тужиоца те поводом жалбе браниоца у смислу одредбе члана 319. Закона о кривичном поступку, па налази да је првостепени суд, у одсуству отежавајућих околности, правилно утврдио и на одговарајући начин вредновао све олакшавајуће околности које је нашао на страни оптуженог и на које се позива у образложењу побијане пресуде (ранија неосуђиваност, породичност, смањен степен урачунљивости, да је кривично дјело резултат ексcesa нужне одбране учињен у стању јаке раздражености), па се не могу прихватити супротне тврдње жалбе тужиоца, којом истиче да су прецијењене наведене околности и усљед тога изречена казна преблага. То нарочито када се има у виду да околност усљед којег је до прекорачења нужне одбране дошло (јака раздраженост), према одредби члана 11. став 3. Кривичног законика РС представља основ за факултативну могућност и ослобађања од казне. Дискрециона оцјена суда о испуњености услова за примјену ове одредбе о ослобађању од казне је фактичко питање сваког конкретног случаја. Првостепени суд је, правилно одлучио када је оптуженом изрекао казну затвора, а висина изречене казне одражава степен друштвене опасности конкретног дјела и кривичне одговорности оптуженог као извршиоца, с обзиром на све околности олакшавајућег карактера које је суд нашао на страни оптуженог, те с обзиром на степен прекорачења граница нужне одбране. Изречена казна затвора у трајању од четири мјесеца и по оцјени овог суда представља и потребну и довољну мјеру казне да би се остварила сврха кажњавања из члана 31. Кривичног законика РС, у свим њеним сегментима.

Из наведених разлога жалбе Окружног тужиоца у Бањој Луци и браниоца оптуженог се показују као неосноване, ради чега је суд исте, у смислу одредбе члана 319. Закона о кривичном поступку, одбио и првостепену пресуду потврдио.

Записничар
Мира Трифковић

Предсједник вијећа
Димитријевић Војислав

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Братић Душанка